

A DUNKY FIVÉREK ÉS A FILM

„Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy filmarchívum. Ennek fotótárában találtam néhány éve ezeket a kincseket: fotókat ezüsthálogenid papíron, némi zselatinba ágyazva. Ezt a felfedezést szeretném megosztani most másokkal. Mindenkivel, aki érdeklődik a régi fotók iránt. A fotók szerzői a Dunky-fivérek, Dunky Kálmán (1858-1935) és Dunky Ferenc (1860-1941/44?).

1886-ban fényképezési műtermet nyitottak Kolozsváron Dunky Fivérek néven, a Mátyás Király tér 10. szám alatt, a Wass-ház földszintjén. Hamarosan nagy hírnévre és nagy forgalomra tettek szert, miközben a város pezsgő kulturális életében is részt vettek. Készítettek portrékat, tájképeket, eseményfotókat, városfotókat is. 1889-ben - három évvel műtermük megnyitása után - már publikálják fotóikat a Vasárnapi Újság hasábjain. A Dunky Fivérek fényképész műtermének sokféle profilja, tevékenysége okán megkockáztatható, hogy ők üzemeltették az első fotóügynökséget. Igyekeztek minden fontosabb eseményen részt venni, jó kapcsolatokat ápolni a közösség prominens személyiségeivel, amit az utókorra hagyott fényképek is mutatnak.

És akkor elkezdem még egyszer: Egyszer volt, hol nem volt, az Osztrák-Magyar Monarchiában volt egy város: Kolozsvár. Nagy város volt, virágzó kulturális élettel. Egyetemen, fényképész műtermekkel, kőszínházzal és némafilmgyártással. Akkoriban három központja volt a némafilmgyártásnak a Monarchiában. Bécs, Budapest, és Kolozsvár. Ez utóbbi városban működött a Kolozsvári Nemzeti Színház, amelynek direktora, Janovics Jenő Dr. 1912-ben a Színkör néven futó nyári színházat átalakíttatja mozivá. A Színkör Mozgó, amely később a Janovics-féle filmek műterméül is szolgált és kolozsvári bemutatójuk helyszíne is volt, 1912 őszén nyílt meg. Janovics Jenő fontossága a Dunky Fivérek szempontjából kiemelkedő. Ez az innovatív színházi és filmes szakember és munkatársai, felfedezettjei készítették azokat a filmeket Kolozsváron a Színkör Mozgó udvarán épített műteremben és az erdélyi tájakon, amiknek a „standfotóit” és olykor „werkfotóit” is a Dunky Fivérek fotografálták.” (Izsák Mária, a kiállítás kurátora)

A kiállítás megtekinthető:

2011. december 1. - 2012. január 29. Óbudai Múzeum

(1033 Budapest, Fő tér 1., Zichy kastély, Szentlélek téri főbejárat),

2011. november 30.-án, 14 órakor a kiállítást **megnyitja**: Lovas Lajos főigazgató (Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet). Köszöntőt mond Népešy Noémi szakmai igazgató (Óbudai Múzeum).